

1. halvår 2019

Tematilsyn om videoafhøring af børn

Anklagemyndigheden fører et særligt tilsyn med, om videoafhøring af børn foretages hurtigst muligt efter politianmeldelsen - både for at sikre beviserne i sagen og for at skåne barnet mest muligt.

Udgangspunktet er, at videoafhøring af børn skal foretages hurtigst muligt, og hvis det er praktisk muligt som udgangspunkt inden for en uge fra anmeldelsen.

Tilsynet gennemføres i alle politikredse og omfatter 1. videoafhøring af børn under 15 år, der er forurettede i en straffesag.

10. oktober 2019



Tilsynets hovedresultater

Rigsadvokaten orienterede den 19. marts 2019 Justitsministeriet om sagsbehandlingstiden i sager med videoafhøring af børn for 4. kvartal 2018 og gav samtidig et samlet overblik for 2018 på baggrund af de regionale statsadvokaters tilsyn med området.

Rigsadvokaten oplyste i den forbindelse, at Rigsadvokaten som en del af tilsynet i 2019 sammen med Rigspolitiet ville evaluere formatet og formen for afrapporteringen af tilsynet og opfølgningen herpå. Nærværende afrapportering for 1. halvår 2019 er en udmøntning af dette.

Resultater og udvikling

I 1. halvår 2019 er der gennemført 1.034 videoafhøringer omfattet af tilsynet mod 1.099 i 2. halvår 2018.

I 1. halvår 2019 har:

- 2 politikredse en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 7 dage.
- 5 politikredse en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 14 dage.
- 3 politikredse en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 3 uger.
- 2 politikredse en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på mere end 3 uger.

Af de nævnte videoafhøringer er

- ca. 48 pct. gennemført indenfor 7 dage
- ca. 26 pct. gennemført indenfor 8 – 14 dage
- ca. 16 pct. gennemført indenfor 15 – 30 dage
- ca. 10 pct. gennemført efter mere end 30 dage

Til sammenligning var der i 2. halvår 2018:

- 1 politikreds med en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 7 dage.
- 2 politikredse med en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 14 dage.
- 5 politikredse med en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 3 uger.
- 3 politikredse med en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på mere end 3 uger.
- 1 politikreds uden gennemførte videoafhøringer i perioden.

Af de videoafhøringer blev

- ca. 47 pct. gennemført indenfor 7 dage
- ca. 27 pct. gennemført indenfor 8 – 14 dage
- ca. 12,5 pct. gennemført indenfor 15 – 30 dage
- ca. 14 pct. gennemført efter mere end 30 dage

Sager om vold, tvang eller lignende udgør ca. 63 pct., og sager om seksualforbrydelser udgør ca. 28 pct. i 1. halvår 2019. Fordelingen er stort set uændret i forhold til 2. halvår 2018 (henholdsvis ca. 65 pct. og ca. 29 pct.).

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid i sager omfattet af tilsynet er 16,1 dage på landsplan i 1. halvår 2019. Der er således sket et fald i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid, som i 2. halvår 2018 var 21,8 dage på landsplan.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid skal ses i lyset af, at få sager med lange sagsbehandlingstider kan påvirke det samlede resultat i ikke ubetydelig grad.

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for 1. halvår 2019 påvirkes – som det også var tilfældet for 2. halvår 2018 – på landsplan fortsat af en meget stor efterforskning fra Syd- og Sønderjyllands Politi (Operation TAHCPANS) med potentielt flere hundrede forurettede børn under 15 år.

Syd- og Sønderjyllands Politi har således i løbet af 2. halvår 2018 og 1. halvår 2019 anmodet de fleste øvrige politikredse om assistance til videoafhøring af de potentielt forurettede børn, der foreløbigt er identificeret i sagen. Bl.a. som følge af efterforskningens omfattende karakter er de fleste anmodninger først fremsendt til de andre politikredse flere måneder efter anmeldelsesdatoen.

Fraregnet videoafhøringer foretaget som assistance i Operation TAHCPANS er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på landsplan i 1. halvår 2019 ca. 13,2 dage mod ca. 13,4 dage i 2. halvår 2018, idet

- 3 politikredse har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 7 dage.
- 5 politikredse har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 14 dage.
- 3 politikredse har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på under 3 uger.
- 1 politikreds har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på mere end 3 uger.

Politikredsenes årsagsangivelser

Som led i tilsynet er der skærpet fokus på at belyse de årsager, der kan henføres til politiet og anklagemyndigheden som eksempelvis mangel på personaleressourcer, ekspeditionsfejl mv. Kendetegnene for disse årsager er, at de ikke ses begrundet i vægtige hensyn til barnets tarv, efterforskningen eller andre lignende saglige hensyn.

Politikredsenes angivelser af årsager til en sagsbehandlingstid ud over 7 dage fremgår af bilag 1. Af bilaget fremgår endvidere den procentvise fordeling af årsager for

henholdsvis 2. halvår 2018 og 1. halvår 2019 samt den gennemsnitlige sagsbehandlingstid for hver kategori.

I en række sager har sagsbehandlingstiden baggrund i årsager, som politiet eller anklagemyndigheden ikke har direkte indflydelse på. Det gælder eksempelvis sager, hvor afhørte er forhindret i at deltage i videoafhøringen (8 pct.) eller sager, hvor yderligere efterforskning/oplysninger er påkrævet, før end videoafhøringen meningsfuldt kan gennemføres (16 pct.).

For 1. halvår 2019 udgør mangel på ressourcer i politiet og visitations- eller ekspeditionsfejl henholdsvis 25 pct. og 5 pct. af årsagerne til en sagsbehandlingstid på mere end 7 dage. Desuden ses kategorien "anden begrundelse" angivet som årsag i et lidt større omfang i 1. halvår 2019 (17,5 pct.) end 2. halvår 2018 (17,2 pct.) til trods for de regionale statsadvokater fokus på at sikre, at kategorien anvendes i så få tilfælde som muligt.

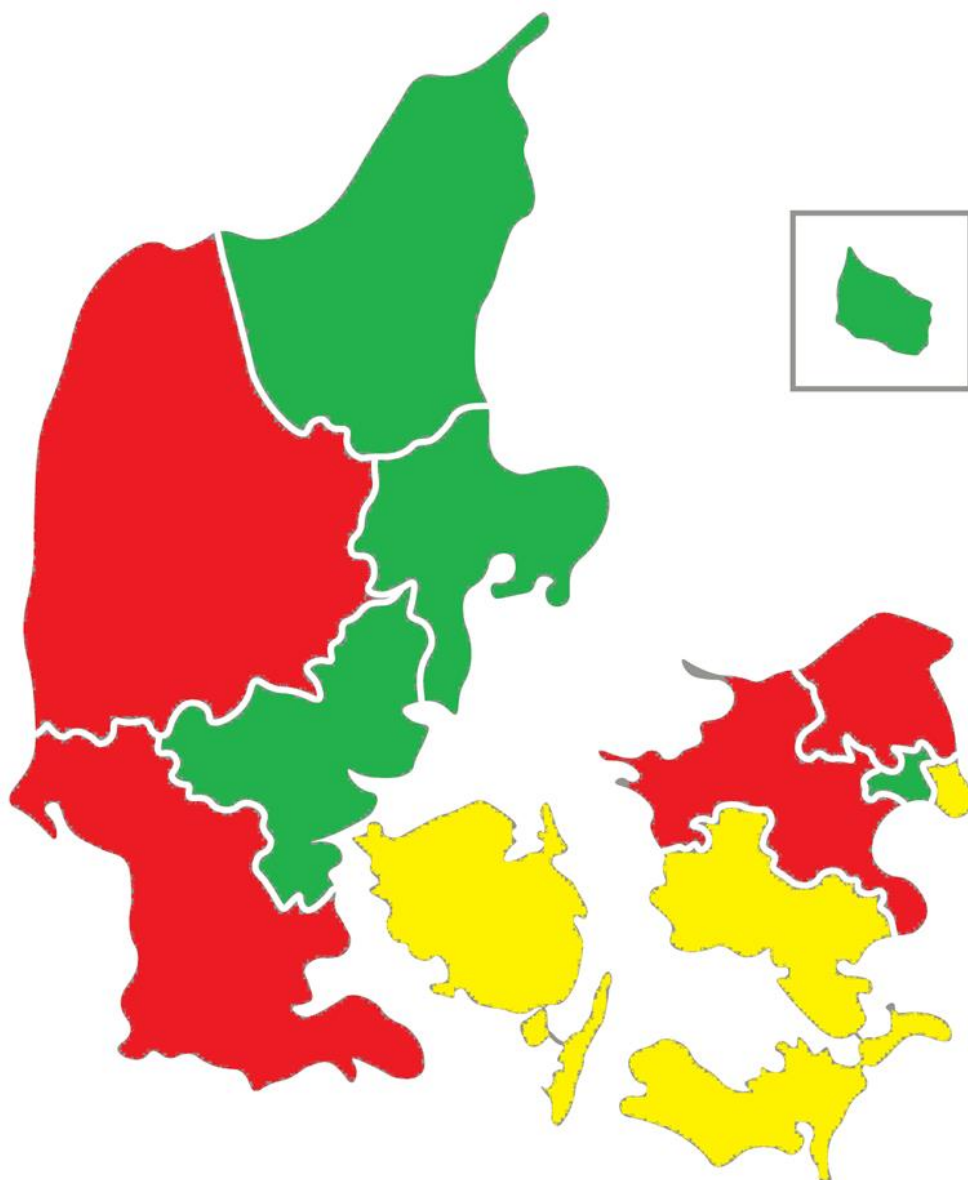
Initiativer og udviklingstiltag

Der er i alle politikredse blevet arbejdet på at forbedre sagsbehandlingstiderne. Det er bl.a. sket gennem iværksættelsen af en række lokale initiativer, som de regionale statsadvokater løbende vurderer og drøfter med politikredsene.

"Trafiklyset"

Med henblik på at fastholde fokus i forhold til at nedbringe sagsbehandlingstiden til et acceptabelt niveau i hver enkelt politikreds samt fokus på årsager, der kan henføres til politiet og anklagemyndigheden, indfører Rigsadvokaten sammen med Rigspolitiet en ny, landsdækkende model for en målrettet opfølgning på området og en mere fokuseret indsats i forhold til de udfordrede politikredse. Modellen indebærer, at de enkelte politikredse indplaceres i tre forskellige kategorier – henholdsvis kategori grøn, kategori gul og kategori rød.

På baggrund af resultaterne af tilsynet for 1. halvår 2019 er der foretaget følgende indplacering af politikredsene:



I kategori grøn ligger Nordjyllands Politi, Østjyllands Politi, Sydøstjyllands Politi, Københavns Vestegns Politi og Bornholms Politi. Der er tale om politikredse, som alle har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på et stabilt og tilfredsstillende niveau. Desuden er disse politikredse kendetegnet ved, at de angivne årsager i sager med en sagsbehandlingstid på mere end 7 dage ses velbegrundede med baggrund i f.eks. hensyn til barnet.

Det løbende tilsyn fortsætter i forhold til disse politikredse, men der iværksættes ikke yderligere tiltag.

I kategori gul ligger Fyns Politi, Sydsjællands og Lolland Falsters Politi og Københavns Politi. Der er tale om politikredse, som alle har en gennemsnitlig sagsbehandlingstid på et bekymrende niveau. I denne kategori indgår også politikredse kendetegnet ved, at de angivne årsager i sager med en sagsbehandlingstid på mere end 7 dage for en større dels vedkommende er begrundet i forhold, politikredsen har direkte indflydelse på. Herudover indgår politikredse, som ikke påviser tegn på en positiv udvikling i sagsbehandlingstiden.

Tilsynet skærpes for disse politikredse. De regionale statsadvokater og Rigspolitiet (NEC) vil afholde et eller flere møder med ledende personale i politikredsene for at drøfte udviklingen. Desuden vil allerede iværksatte initiativer i politikredsen blive gennemgået og vurderet, ligesom behovet for yderligere tiltag vil blive drøftet.

I kategori rød ligger Midt- og Vestjyllands Politi, Syd- og Sønderjyllands Politi, Midt- og Vestsjællands Politi og Nordsjællands Politi. Sagsbehandlingstiden ligger i disse politikredse på et stærkt bekymrende niveau, og årsager til sager med en sagsbehandlingstid på mere end 7 dage ses for en stor dels vedkommende at have baggrund i forhold, politikredsen har direkte indflydelse på. Desuden indgår i denne kategori politikredse, hvor der sker en meget pludselig og markant stigning i sagsbehandlingstiden, som ikke ses velbegrundet.

Tilsynet skærpes væsentligt for disse politikredse. Der vil blive afholdt møder mellem øverste ledelse i politikredsen, de regionale statsadvokater og Rigspolitiet (NEC). Der vil i den forbindelse blive lagt en plan for, hvordan sagsbehandlingstiderne nedbringes samt en plan for, hvilke eventuelle yderligere tiltag der skal iværksættes på området.

De regionale statsadvokater og Rigspolitiet (NEC) vil ved indgangen til hvert nyt kvartal gennemgå samtlige politikredse og foretage indplacering i forhold til de nævnte kategorier. De enkelte politikredse har således mulighed for at blive kategoriseret bedre afhængigt af udviklingen.

Opfølgning og yderligere initiativer

De regionale statsadvokater og Rigspolitiet (NEC) skal i forbindelse med implementering af "Trafiklyset" fremme best practice samt udlede og dele læringspunkter med alle politikredse.

Som yderligere opfølgning siden afrapporteringen af 19. marts 2019 har Rigsadvokaten og Rigspolitiet:

- besøgt Rigsadvokaten i Norge med henblik på at udveksle information og erfaringer om håndteringen af sager med videoafhøring af børn. Det bemærkes, at der i Norge bl.a. opereres med differentierede tidsfrister (1-3 uger) afhængigt af sagens karakter.
- sammen med Statsadvokaten i Viborg besøgt Syd- og Sønderjyllands Politi for at drøfte kredsens performance samt fremtidig håndtering og koordinering af meget store sager med udgangspunkt i Operation TAHCPANS. Rigsadvokaten og Rigspolitiet er i fortsat dialog om håndteringen og koordineringen af meget store sager og behovet for eventuelle yderligere initiativer.
- igangsat opfølgning på og dialog om de centrale initiativer, der er iværksat på området, herunder gennem det løbende tilsyn, for at vurdere effekten heraf både lokalt og på landsplan (assistanceordning, uddannelse, registrering mv.).

Rigspolitiet vil herudover se på forskellige muligheder i forhold til den tekniske del af håndteringen af disse sager, herunder sagsgangen omkring assistance til politikredsene fra Nationalt Cyber Crime Center (NC3) mv.

Rigsadvokatens bemærkninger

Rigsadvokaten bemærker, at der er sket et mindre fald i den gennemsnitlige sagsbehandlingstid.

Det er Rigsadvokatens opfattelse, at der generelt i alle politikredse er fokus på at forbedre sagsbehandlingstiderne, herunder gennem iværksættelsen af en række lokale initiativer og uddannelse af flere videoafhørere, ligesom der fra centralt hold fortsat er stor fokus på området.

Rigsadvokaten finder det samtidig bekymrende, at der er sket en stigning i sager med en sagsbehandlingstid på mere end 7 dage med baggrund i bl.a. politiets ressourcemæssige situation.

Det er samlet set Rigsadvokatens vurdering, at den gennemsnitlige sagsbehandlingstid på landsplan bør nedbringes yderligere, og at der skal arbejdes på at sikre, at sager behandles så hurtigt, som det er praktisk muligt, med mindre vægtige grunde som f.eks. hensynet til barnet taler for andet. På den baggrund finder Rigsadvokaten, at der er grundlag for at lade det særlige tilsyn på området fortsætte efter modellen beskrevet ovenfor. Rigsadvokaten vil i den forbindelse sammen med Rigspolitiet se på opgørelsen af sagsbehandlingstiden på området, prioritering af sagerne og kvaliteten i sagsbehandlingen.

Bilag 1 – Politikredsens årsangivelser¹

Årsag	2. halvår 2018	Gennemsnitlig sagsbehandlingstid 2. halvår 2018	1. halvår 2019	Gennemsnitlig sagsbehandlingstid 1. halvår 2019
Yderligere information eller efterforskning påkrævet	22,7 pct.	Ca. 54 dage	15,6 pct.	Ca. 40 dage
Mangel på ressourcer i politiet	18,2 pct.	Ca. 15 dage	25,6 pct.	Ca. 17 dage
Anden begrundelse	17,2 pct.	Ca. 57 dage	17,5 pct.	Ca. 27 dage
Planlægning af knibtangsmånevne	10,3 pct.	Ca. 26 dage	11,3 pct.	Ca. 16 dage
Afhørte forhindret	8,8 pct.	Ca. 20 dage	8,0 pct.	Ca. 18 dage
Hensyn til afgørende koordinering i sagen	5,3 pct.	Ca. 33 dage	5,0 pct.	Ca. 14 dage
Mangel på afhøringsfaciliteter	5,8 pct.	Ca. 11 dage	4,8 pct.	Ca. 10 dage
Nødvendig deltager forhindret	5,3 pct.	Ca. 19 dage	2,4 pct.	Ca. 17 dage
Visitations- eller ekspeditionsfejl	2,7 pct.	Ca. 17 dage	5,2 pct.	Ca. 23 dage
Revurdering af behovet for afhøring	1,7 pct.	Ca. 172 dage	1,3 pct.	Ca. 50 dage
Hjemmebesøg prioriteret	1,2 pct.	Ca. 13 dage	3,0 pct.	Ca. 13 dage
Mangel på ressourcer i anklagemyndigheden	0,7 pct.	Ca. 12 dage	0,4 pct.	Ca. 9 dage

¹ Politikredsene indsender månedligt manuelle indberetninger til Rigspolitiet, hvor kredsene redegør for samtlige sager med en sagsbehandlingstid på mere end 7 dage. Til brug for disse indberetninger benyttes et standardiseret registreringsark, som blev implementeret nationalt i 2018.

Rigspolitiet opgør data om gennemførte videoafhøringer omfattet af tilsynet på baggrund af de løbende manuelle indberetninger fra politikredsene. Politikredsens data er dynamiske, idet der bl.a. tages hensyn til korrektion af indtastningsfejl og forsinkede opdateringer. Datatræk for en given periode kan derfor være korrigeret ved senere udtræk i forhold til tidligere udtræk. Datatræk til brug for denne afrapportering og ovenstående tabel er opgjort 10. juli 2019.